

ПРИРОДНИЧІ НАУКИ. ТЕХНОЛОГІЇ

УДК 37.016:574|:37.091.33-027.22
DOI: 10.37026/2520-6427-2022-112-4-89-93

Ольга ДРАГОМЕРЕЦЬКА,
директор Вінницької обласної
станції юних натуралістів,
заслужений працівник освіти України,
м. Вінниця, Україна
ORCID: 0000-0001-7721-2464
e-mail: metodist_syn@ukr.net

ЕКОЛОГІЧНА ОСВІТА ДІТЕЙ ТА УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ У ПРАКТИЦІ СЬОГОДЕННЯ

Анотація. У статті розкрито основні теоретичні засади й прикладні підходи до організації та здійснення освітньо-виховної, розвивальної й соціалізуючої роботи педагогічних колективів закладів загальної середньої і позашкільної освіти з екологічної освіти дітей та учнівської молоді, що спрямовується на забезпечення потреб особистості у творчій самореалізації, поглибленні й розширенні базового рівня екологічної освіти. Схарактеризовано діяльність педагогічного колективу Вінницької обласної станції юних натуралістів щодо координації еколого-натуралістичної, природоохоронної, експериментально-дослідницької роботи з дітьми та учнівською молоддю

в закладах освіти області. Розкрито напрями вдосконалення екологічної освіти учнів різного віку в закладах освіти завдяки організації і діяльності майже пів сотні учнівських лісництв, екологічних агітбригад та екоатерів, трудових аграрних об'єднань старшокласників, учнівських виробничих бригад і трудових загонів, проведення різноманітних екологічних експедицій та роботи на екологічних стежинах тощо.

Ключові слова: екологічна освіта, учнівсько-педагогічний колектив, діти, учнівська молодь, заклади освіти, заклади позашкільної освіти, екологічна стежина.

Olga DRAGOMERETSKA,
Director of Vinnytsia Oblast
Station of Young Naturalists,
Honored worker of education of Ukraine,
Vinnytsia, Ukraine
ORCID: 0000-0001-7721-2464
e-mail: metodist_syn@ukr.net

ENVIRONMENTAL EDUCATION OF CHILDREN AND STUDENT YOUTH IN TODAY PRACTICE

Abstract. The article reveals the main theoretical principles and applied approaches to the organization and implementation of educational, developmental and socializing work of teaching teams of general secondary institutions of extracurricular education on environmental education of children and student youth. This is aimed at ensuring the needs of the individual in creative self-realization, deepening and expansion the basic level of environmental education, including the formation of social activity, the leading qualities of a citizen and patriot.

The activities of the pedagogical staff of the Vinnytsia regional station of young naturalists in coordinating ecological-naturalistic, nature conservation, experimental-research work with children and school youth in educational institutions of the region are characterized. Their participation in All-Ukrainian and regional mass events

(competitions, regional creative week, exhibitions, scientific and practical conferences, creative meetings, promotions, etc.) was revealed, which covered every fourth student.

Other important both purely theoretical and applied areas of improvement of environmental education of students of various ages in educational institutions of the region due to organization and activity are characterized: almost fifty student forestry; carrying out various ecological expeditions and work on ecological educational paths, depending on the educational and educational direction, complexity and duration and effectiveness; the activities of more than half a thousand environmental campaign teams and eco theaters; activities of labor and agrarian associations of high school students, student production crews and labor squads. It was emphasized that a network

of educational and research land plots and school greenhouses has been preserved in the region.

Key words: *environmental education, student-pedagogical team, children, student youth, educational institutions, out-of-school education institutions, ecological path.*

Постановка проблеми. Позакласна освітньо-виховна, розвивальна і соціалізуюча робота закладів загальної середньої освіти та діяльність закладів позашкільної освіти з екологічної освіти дітей та учнівської молоді спрямовується на забезпечення потреб особистості у творчій самореалізації, поглибленні й розширенні базового рівня екологічної освіти, зокрема формування соціальної активності, провідних якостей громадянина та патріота. У цьому контексті педагогічні колективи закладів освіти Вінницької області у своїй роботі з питань еколого-натуралістичної, природоохоронної, експериментально-дослідницької діяльності та роботи з обдарованими дітьми упродовж 2021–2022 років керувалися вимогами Законів України «Про освіту», «Про позашкільну освіту», Концепції «Нова українська школа», Концепції національно-патріотичного виховання дітей та учнівської молоді.

Аналіз наукових досліджень і публікацій. Проблеми взаємодії людини і природи, сутнісні тенденції та закономірності трансформації цих відносин, формування особистості з екологізованим типом мислення і діяльності в їхньому філософсько-культурологічному контексті знайшли своє відображення у наукових працях І. Зязюна, К. Корсак, В. Кременя, В. Ткаченка, В. Крисаченка, Г. Філіпчука. Наукове обґрунтування теоретичних підходів, принципів і конкретних методик екологічної освіти й виховання, формування екологічної культури й екологічної свідомості особистості здійснили у своїх працях Г. Білявський, В. Бровдій, В. Вербицький, В. Деркач, О. Плахотник, Г. Пустовіт, І. Сяська, С. Совгіра, О. Фасоля. Розроблення теоретичних і практичних підходів екологічної освіти й виховання у процесі вивчення предметів як природничо-математичного, так і гуманітарного циклів представили І. Грабовський, М. Колесник, О. Король, І. Костицька, Т. Кучер, Г. Тарасенко, В. Скутіна, В. Червонецький.

Мета статті – здійснити аналіз якості екологічної освіти та освітньої діяльності в закладах освіти Вінницької області; схарактеризувати провідні напрями розвитку еколого-натуралістичної, дослідно-експериментальної та природоохоронної роботи учнів різного віку, формування їхньої екологічної культури.

Виклад основного матеріалу дослідження. Співпрацюючи із відділами, управліннями освіти райдержадміністрацій, міських рад, міських, селищних, сільських територіальних громад та координуючи еколого-натуралістичну, природоохоронну, експериментально-дослідницьку, а також роботу з обдарованими дітьми в області, колектив Вінницької обласної станції юних натуралістів спільно зі станціями юних натуралістів, як-от Бершадською, Ольгопільською, Уланівською районними та Тульчинською міською, 29-ма районними еколого-натуралістичними центрами на громадських засадах, районними позашкільними центрами роботи з дітьми та молоддю, у 2021–2022 роках

працювали над вирішенням таких важливих завдань:

- моніторинг якості позашкільної освіти, оптимізація творчого освітнього й соціально-психологічного середовища закладу загальної середньої і позашкільної освіти;

- застосування інноваційних технологій у здійсненні освітнього процесу;

- охоплення гуртковою еколого-натуралістичною роботою дітей та молоді різних вікових категорій на основі врахування їхніх потреб, мотивів та інтересів;

- підтримка і розвиток талановитих та обдарованих дітей з метою формування творчої й наукової еліти в галузі охорони довкілля, стимулювання творчого самовдосконалення дітей та учнівської молоді, впровадження допрофесійної освіти і профорієнтаційної роботи у процесі проведення конкурсів, оглядів, фестивалів, конференцій, олімпіад, інших форм позакласної й позашкільної освітньо-виховної роботи; розширення мережі наукових товариств Вінницької Малої академії наук;

- розвиток експериментально-дослідницької роботи в шкільних лісництвах, на учнівських навчально-дослідних ділянках, аграрних трудових об'єднаннях старшокласників, у роботі гуртків еколого-натуралістичного спрямування, в об'єктах захищеного ґрунту тощо;

- підвищення якості надання інноваційних освітніх послуг, створення сучасного психолого-педагогічного та науково-методичного супроводу освітнього процесу;

- упровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій та проектної діяльності в освітню роботу, розвиток особистісно орієнтованих технологій;

- розширення мережі учнівських творчих об'єднань закладів освіти сільської місцевості.

Із метою підвищення якості та забезпечення доступності позашкільної освіти незалежно від віку, здібностей і вподобань дітей та учнівської молоді, залучення до еколого-натуралістичної, природоохоронної й дослідницької роботи учнів сільських шкіл на базі освітніх закладів області у 2021–2022 роках діяв 741 гурток еколого-натуралістичного спрямування, якими було охоплено понад 10 тисяч дітей, зокрема в позашкільних закладах діяло 238 гуртків (учасниками яких були 3227 здобувачів освіти). Так, лише у Вінницькій обласній станції юних натуралістів діяло 145 гуртків за 45-ма профілями, якими охоплено 1900 дітей, з них учнів: початкової школи – 30%, базової школи – 40%, старшої школи – 30%. Крім того, 532 учні закладів освіти різних рівнів області поглиблювали свої знання в 12-ти наукових відділеннях Вінницького територіального відділення Малої академії наук, на базі Вінницької обласної станції юних натуралістів. За останні роки в області продовжується поступовий розвиток мережі наукових товариств, зокрема на сьогодні їх діє вже 26 (у 2020 р. – 24). Важливим є й те, що розвиток учнівських наукових товариств у закладах освіти області сприяв тому, що 45 учнів-членів Вінницького відділення Малої академії наук здобули І місце в II етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт, а ще п'ятеро стали призерами

III етапу.

У 2022 році значно підвищилася роль Вінницької обласної станції юних натуралістів у координації різних форм і напрямів еколого-натуралістичної, природоохоронної, експериментально-дослідницької роботи дітей та учнівської молоді. Так, лише протягом року було проведено понад 40 обласних масових заходів (конкурсів, обласних творчих тижнів, виставок, науково-практичних конференцій, творчих зустрічей, акцій та ін.), якими було охоплено кожного четвертого здобувача загальної середньої освіти області. Крім того, понад 60% закладів освіти області брали участь у всеукраїнських та обласних природоохоронних конкурсах, операціях та трудових акціях, серед яких: «Біоцит», «Вчимося заповідувати», «День юного натураліста», «Парад квітів біля школи», «Юннатівський зеленбуд», «Галерея кімнатних рослин», «Птах року», «В об'єктиві натураліста», «Майбутнє лісу в твоїх руках», «Зелена естафета», «Без верби і калини нема України», «Джерело», «Птахи рідної Землі», «Первоцвіт», «Білий лелека», «Прикрасимо дім, в якому ми живемо», «Країна веселкова», «Квітуча Україна», «Скарбниця здоров'я», «Український сувенір», «Новорічна композиція» тощо. За підсумками еколого-природоохоронної роботи закладів освіти області найвищі показники засвідчили учнівсько-педагогічні колективи закладів освіти Барської, Бершадської, Гайсинської, Мурованокуріловецької, Калинівської, Крижопільської, Погребищенської, Оратівської, Тиврівської, Тульчинської, Хмільницької, Ольгопільської, Чернівецької, Шаргородської, Ямпільської, Вінницької, Жмеринської, Гніванської територіальних громадах. Відповідно проведення таких масових заходів та участь у них дітей і учнівської молоді «...забезпечує можливості для рівного доступу учнівської молоді до здобуття профільної та початкової допрофесійної підготовки, виховання особистості, здатної до самореалізації (Пустовіт, 2013, с. 31–39).

Також варто наголосити, що важливим етапом у розвитку екологічної освіти дітей та учнівської молоді в закладах освіти області стала діяльність 50 учнівських лісництв, відповідно 10 закладів освіти досить успішно співпрацюють із базовими лісництвами, що сприяє вихованню в учнів свідомого ставлення до праці та вибору майбутньої професії, створюються сприятливі умови для «...набуття старшокласниками системних екологізованих знань, умінь і практичних навичок самостійної навчально-пізнавальної й дослідницької діяльності та конкретної суспільно корисної, масової і природоохоронної роботи на основі розвитку творчих, духовно-моральних, індивідуально й соціально значущих якостей, які визначають і спрямовують екологічно доцільну поведінку і діяльність у соціо-природному середовищі відповідно до рівня сформованості їхньої екологічної культури (Пустовіт, 2004). Зокрема, кращими в області на сьогодні є учнівські лісництва: «Зелений світ» Грижинецької філії I–II ступенів ОЗО № 1 «Альтернативна школа загальної середньої освіти розвитку здібностей дитини»; «Паросток» Крижопільської ЗОШ I–III ступенів № 2; «Юні друзі лісу» Сумівської філії Війтівського опорного закладу ЗСО Бершадської міської ради; Зведенівської ЗОШ

I–III ступенів Джуринської сільської ради Жмеринського району; Кирнасівської гімназії Тульчинського району; Калинівської ЗОШ I–III ступенів № 2; Гайсинської ЗОШ I–III ступенів № 4; Жмеринської ЗОШ I–III ступенів № 1; Поповогребельської ЗОШ I–III ступенів Чечельницької територіальної громади Гайсинського району.

Таке суттєве зростання якості освітньо-виховної, розвивальної і соціалізуючої роботи в учнівсько-педагогічних колективах закладів освіти області стало можливим завдяки теоретико-методичній та суто прикладній діяльності колективу педагогів і методистів Вінницької обласної станції юних натуралістів, у діяльності яких значно посилюються модернізаційні процеси, детерміновані упровадженням в закладах освіти Нової української школи, позитивними тенденціями входження вітчизняної системи освіти до європейського і світового освітнього простору, підвищенням якості освіти і якості освітньої діяльності в сегменті дозвілєвої роботи на засадах компетентнісного, особистісно орієнтованого і діяльнісного підходів у побудові поза-класної й позаурочної освітньо-виховної роботи закладів загальної середньої освіти та в діяльності закладів позашкільної освіти області. У контексті останнього, актуальною є думка І. Беха про те, що застосування компетентнісного підходу передбачає його логічну єдність з особистісно орієнтованим і діяльнісним підходами у процесах підвищення фахового рівня вчителя, а відтак і підвищення якості освіти учнів «...оскільки знання сфера особистості, безпосередньо пов'язана з використанням ідей особистісно орієнтованого виховання, за якого особистість є суб'єктом суспільно значущої поведінки і діяльності як істотної складової суспільної практики» (Бех, 2018).

Окреме місце в розвитку екологічної освіти дітей і учнівської молоді в закладах освіти області посідає проведення різноманітних за освітньо-виховним спрямуванням, складністю і тривалістю проведення та результативністю екологічних експедицій, одноденних походів (зокрема 6 екологічних експедицій було проведено учнівсько-педагогічним колективом Вінницької обласної станції юних натуралістів). Загалом протягом останніх років понад 2 тис. гуртківців та школярів різного віку стали учасниками 47 екологічних експедицій, оздоровчих походів та екскурсій. Спеціально сплановані таким чином виховні заходи, на думку В. Бондаря, дають змогу вибудувати «...дидактично обґрунтовану систему знань (поняття, теорії, методи, факти, світоглядні й морально-етичні ідеї, напрями практичного застосування та ін.), що сприяють формуванню вмінь і навичок пізнання довкілля, а підібрані відповідно до цілей навчання, вікових можливостей тих, хто навчається, забезпечують ефективність цих процесів (Бондар, 2008).

Упродовж 2021–2022 років заклади освіти Вінницької області продовжували роботу на екологічних навчальних стежинах (таких об'єктів в області функціонує 483, зокрема в закладах загальної середньої освіти – 327, а в дошкільних закладах освіти – 60). Вони є невід'ємним складником природоохоронної й експериментально-дослідницької роботи дітей та учнівської молоді саме у дозвілєвий час. Такі екологічні

стежини набули популярності в учнівсько-педагогічних колективах закладів освіти Козятинської, Літинської, Могилів-Подільської, Оратівської, Немирівської, Хмельницької, Чечельницької, Оратівської, Чернівецької Вінницької, Жмеринської територіальних громад та Обласної станції юних натуралістів.

Окреме важливе місце в екологічній освіті й природоохоронній роботі дітей та учнівської молоді належить діяльності 534 екологічних агітбригад та екотеатрів, що здійснюють екологічну пропаганду серед школярів та молоді області. Найактивніше вони працюють у закладах освіти Барської, Бершадської, Тульчинської, Погребищенської Калинівської, Немирівської, Шаргородської, Крижопільської територіальних громадах, а також у Хмельницькому і Могилів-Подільському районах та містах: Вінниці і Жмеринці. Крім того, в області на сьогодні діє 22 юнацькі секції Українського товариства охорони природи та 24 дитячих громадських екологічних об'єднань (загонів, дитячих екологічних парламентів, клубів тощо). Серед кращих – дитяча громадська екологічна організація «Лотос» Турбівської ЗОШ I–III ступенів №1 Турбівської територіальної громади Вінницького району, екологічне об'єднання «Дивосвіт» Михайлівської СЗШ I–III ступенів. Вінницького району, екологічні загани «Небайдужі» закладів освіти м. Жмеринки, а також школа волонтерського екологічного руху ЗОШ I–III ступенів № 4 м. Жмеринки.

Із метою пошуку й упровадження нових форм і методів трудового навчання й виховання дітей та учнівської молоді, формування стійкого інтересу до праці на землі, орієнтації на вибір професії, пов'язаної з біологією, екологією, сільськогосподарським виробництвом, в області збережена мережа навчально-дослідних земельних ділянок, що діють у 483 закладах загальної середньої освіти, зокрема 60 з них функціонують в закладах дошкільної освіти. Також у закладах освіти області нараховується 14 теплиць та 402 об'єкти захищеного ґрунту (парники, розсадники). А це відповідно суттєво підвищує можливості здійснення та якість експериментально-дослідницької й різноманітної лабораторної роботи із рослинництва, біології, садівництва, овочівництва, квітництва. Найвищі показники в організації такої роботи мають заклади освіти Барської, Ямпільської міської, Джулинської, Оратівської, Уланівської селищних, Іванівської, Стрижавської сільських територіальних громад та Вінницької обласної станції юних натуралістів.

Однією випробуваною протягом багатьох років формою трудового виховання школярів різного віку є створення в закладах освіти трудових аграрних об'єднань старшокласників, учнівських виробничих бригад і трудових загонів. Так, на сьогодні в області діє 4 учнівських виробничих бригади (наявність землі, технічних засобів обробітку ґрунту, виробниче навчання здійснюється впродовж навчального року), 61 трудове аграрне об'єднання, що створені на базі учнівських навчально-дослідних земельних ділянок, та 46 учнівських ланок (овочівників, рослинників, садоводів, тваринників, ландшафтних дизайнерів). В останні роки продовжується робота з розширення матеріальної бази зоологічних відділів учнівських навчально-дослідних

земельних ділянок. Слід наголосити на тому, що кращою в області є робота учнівських трудових об'єднань старшокласників в закладах освіти Оратівської, Агрономіченської селищних, Тульчинської, Ямпільської міських територіальних громад.

Важливу роль у діяльності учнівсько-педагогічного колективу Вінницької обласної станції юних натуралістів та педагогічних колективів закладів освіти області відіграла перемога в понад 20 різноманітних Всеукраїнських конкурсах, серед яких: Всеукраїнська виставка «Україна – сад»; Всеукраїнський конкурс експериментально-дослідницьких робіт із природознавства та біології «Юний дослідник»; Всеукраїнський конкурс науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН; Всеукраїнський конкурс науково-дослідницьких робіт (7–9 класи); Всеукраїнський конкурс юних флористів; Всеукраїнські трудові акції: «Галерея кімнатних рослин», «Плекаємо сад», «Дослідницький марафон», «Кролик», «Парад квітів біля школи», «Юнацький зеленбуд»; природоохоронні акції: «Птах року», «День Землі», «Ліси для нащадків», «День юного натураліста»; Всеукраїнський конкурс еколого-патріотичного спрямування «Паросток»; XXII Міжнародний конкурс шкільних медіа; Всеукраїнський юнацький природоохоронний рух «Зелена естафета» (гран-прі); Міжнародний конкурс «Destination imagination»; Всеукраїнський екологічний хакатон для учнівської молоді «X Reality ecological hack»; Міжнародний конкурс «Водний приз» та інші.

Слід також наголосити, що поширення інноваційних форм, методів і засобів освітньо-виховної, розвивальної та соціалізуючої роботи в закладах освіти області здійснювалося завдяки розширенню спектра методичної діяльності педагогічного колективу Вінницької обласної станції юних натуралістів: підготовлено й опубліковано понад 80 різноманітних методичних матеріалів (рекомендацій, розробок, збірник, бюлетенів, проєктів, дидактичних матеріалів, посібників тощо). Крім того, підготовлено 17 навчальних програм гурткової роботи, що успішно пройшли експертизу та схвалені науково-методичною радою КЗВО «Вінницька академія неперервної освіти», а також затверджені до використання наказом Департаменту гуманітарної політики. Ураховуючи умови адаптивного карантину, для різних категорій педагогічних працівників області проведено 8 семінарів-практикумів та днів методичної допомоги, зокрема 6 – в онлайн-режимі.

Методичні матеріали педагогічних працівників Вінницької обласної станції юних натуралістів успішно представлені на XII Міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти – 2021», де здобуто золоту медаль та диплом. У III етапі Всеукраїнського конкурсу науково-методичних розробок та віртуальних ресурсів (НЕНЦУМ, м. Київ–2021 р.) було здобуто 3 призових місця, а на виставці методичної продукції Всеукраїнських педагогічних читань (НЕНЦУМ, м. Київ – 2021 р.) – 4 призових місця. За підсумками Всеукраїнського конкурсу «Золота когорта позашкільників» заклад став абсолютним переможцем, «Флагманом позашкільної освіти» та відзначений дипломом серед закладів позашкільної освіти еколого-натуралістичного

спрямування обласного підпорядкування.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Представлений матеріал не вичерпує всієї повноти науково-педагогічних пошуків з означеної проблематики. Подальші пошуки плануємо присвятити обґрунтуванню та розробленню сучасної теоретико-методичної, дидактичної й культурологічної моделей освітнього процесу в закладах позашкільної освіти, посиленню інноваційних напрямів їхньої діяльності, запровадженню різноманітних інформаційно-комунікаційних технологій в освітній процес, зокрема у дозвілєвий сегмент закладів загальної середньої і позашкільної освіти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Пустовіт, Г. П. (2013). Проблеми взаємодії людини і природи: генезисно-ментальна характеристика. *Рідна школа*. № 8–9. С. 31–39.

Пустовіт, Г. П. (2004). Теоретико-методичні основи екологічної освіти і виховання учнів 1–9 класів у позашкільних навчальних закладах: монографія. Київ, Луганськ: Альма-матер. 540 с.

Бех, І. Д. (2009). Компетентнісний підхід у сучасній освіті. *Педагогіка вищої школи: методологія, теорія, технологія*. Київ: Генезис. С. 21–24.

Бондар, В. І. (2008). Навчальна діяльність. *Енциклопедія освіти* / гол. ред. В. Г. Кремень. Київ: Хрінком Інтер. С. 745.

REFERENCES

Pustovit, H. P. (2013). Problemy vzaiemodii liudyny i pryrody: henezysno-mentalna kharakterystyka [Problems of interaction between man and nature: genesis and mental characteristics]. *Ridna shkola*. № 8–9. S. 31–39. [in Ukrainian].

Pustovit, H. P. (2004). Teoretyko-metodychni osnovy ekolohichnoi osvity i vykhovannia uchniv 1–9 klasiv u pozashkilnykh navchalnykh zakladakh [Theoretical and methodological foundations of ecological education and education of students of grades 1–9 in extracurricular educational institutions]: monohrafiia. Kyiv, Luhansk: Alma-mater. 540 s. [in Ukrainian].

Bekh, I. D. (2009). Kompetentnisnyi pidkhid u suchasni osviti [Competency approach in modern education]. *Pedahohika vyshchoi shkoly: metodolohiia, teoriia, tekhnolohiia*. Kyiv: Henezys. S. 21–24. [in Ukrainian].

Bondar, V. I. (2008). Navchalna diialnist [Educational activity]. *Entsyklopediia osvity* / hol. red. V. H. Kremen. Kyiv: Khrinkom Inter. S. 745. [in Ukrainian].

Дата надходження до редакції: 03.12.2022

УДК 378.046-021.68:615.8]:616-084
DOI: 10.37026/2520-6427-2022-112-4-93-98

Григорій ПУСТОВІТ,
доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри природничо-математичної освіти
Рівненського обласного інституту
післядипломної педагогічної освіти
м. Рівне, Україна
ORCID: 0000-0001-7754-0249
e-mail: h.pustovit@gmail.com

ТВОРЧЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ У ФОРМУВАННІ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ

Анотація. У статті окреслено актуальні напрями створення творчого освітнього середовища закладу вищої освіти, якому мають бути притаманні матеріально-технічний, освітній та комунікативний блоки й елементи дуальної освіти, що зможе забезпечити логічну єдність теоретичної підготовки (здобутих системних наукових і спеціальних знань) та безпосереднього їх застосування в практиці (набуття умінь і практичних навичок фахівця завдяки дуальній освіті), що надасть процесам формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх бакалаврів фізичної терапії системності й логічної завершеності. Схарактеризовано компоненти структури змісту

професійної освіти (знаннєвий, ціннісний, діяльнісний компоненти), що спрямовані на формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх бакалаврів фізичної терапії в закладах вищої освіти. Обґрунтовано удосконалені традиційні й інноваційні форми, методи та засоби. Виокремлено й схарактеризовано функції творчого освітнього середовища закладу освіти (нормативно-правову, корекційно спрямовуючу, креативну, прогностичну) у формуванні досліджуваного феномена.

Ключові слова: професійна підготовка, творче освітнє середовище, заклад вищої освіти, здоров'язбережувальна компетентність, майбутні бакалаври фізичної терапії.